

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Η Ανάδυση της Ευρώπης

και

η Δημιουργία των Ευρωπαίων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Η Ευρώπη της Αρχαιότητας

Ερώτηση ανάπτυξης

1. Με βάση τις γνώσεις σας από το σχολικό βιβλίο και το σχετικό παράθεμα (σσ. 10, 11) να αιτιολογήσετε το χαρακτηρισμό «άριστοι ενδιάμεσοι» που δίνει ο Αριστοτέλης για τους Έλληνες.

Ερωτήσεις σύντομης απάντησης

1. Με βάση τα δύο παραθέματα του βιβλίου (σ. 8) να εκθέσετε τη γνώμη που είχαν οι Αρχαίοι Έλληνες για την Ευρώπη.

2.

ΠΗΓΗ

*Είδα δύο γυναίκες μπροστά μου Ολοστόλιστες.
Η μια με πέπλους Περσικούς, η άλλη Δωρικούς
και στο παράστημα και στη μορφή
απ' τις σημερινές ξεχώριζαν.
Του ίδιου γένους Αδελφές.
Στη μία η τύχη κλήρωσε πατρίδα την Ελλάδα
στην άλλη την Ασία την παμμέγιστη -
μα κάτι μεταξύ τους είχαν, έβλεπα που μάλωναν,
και τότε ο γιος μου, που είδε, τις έπιασε
τις έβαζε στο ζυγό.
Και τις χαλίνωνε να ημερέψουν.
Τότε η μια τα δέχτηκε τα χαλινάρια και καμάρωνε
Η άλλη χτυπιόταν άρπαξε του δίφρου τα ξαρτήματα
κι αχαλίνωτο τον έσυρε Τον έσπασε στα δυο*

Αισχύλου, *Πέρσες*, στίχ. 181-196,
εκδ. Επικαιρότητα, 1991, σ. 49

Αφού μελετήσετε το παραπάνω κείμενο και με βάση τις γνώσεις σας από το σχολικό εγχειρίδιο να δώσετε τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα Ευρωπαίων και Ασιατών κατά την κλασική αρχαιότητα σύμφωνα με τους Έλληνες.

3. Να αναφερθούν οι παράγοντες που συνετέλεσαν στη δουλοπρέπεια των Ασιατών.
4. Να αναφέρετε πώς αναβίωσε η αντίληψη της οικουμενικότητας της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας στα νεότερα χρόνια.
5. Πώς συνέβαλαν οι κατακτήσεις του Μεγάλου Αλεξάνδρου στην άμβλυση της αντιπαράθεσης Ευρώπης - Ασίας;
6. Να εξηγήσετε γιατί με τις κατακτήσεις του Μεγάλου Αλεξάνδρου «τα πολιτισμικά όρια ανάμεσα στην Ευρώπη και την Ασία έγιναν λιγότερο διακριτά».
7. Ποιο στερεότυπο για τους Αρχαίους Έλληνες και την Ευρώπη αναβίωσε στα νεότερα χρόνια;
8. Αφού μελετήσετε το παράθεμα του σχολικού εγχειριδίου (σ. 14) και με βάση τις γνώσεις σας να παρουσιάσετε την εικόνα της Ευρώπης που έδωσε ο Στράβων.

Ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου

Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής

1. Ο Ηρόδοτος:
  - α) θεωρεί ότι ο κόσμος χωριζόταν σε δύο μέρη, την Ευρώπη και την Ασία
  - β) εξηγεί από πού προήλθαν τα θηλυκά ονόματα των ηπείρων
  - γ) θεωρεί ότι η Ασία και η Λιβύη ήταν πολύ μικρότερες από την Ευρώπη
  - δ) μνημονεύει πέντε αποστολές χαρτογράφησης του κόσμου
2. Κατά τη ρωμαϊκή περίοδο:
  - α) ο ρωμαϊκός πολιτισμός δεν ήταν μεσογειακό φαινόμενο
  - β) η πολιτική ιδιότητα έγινε ο συνδετικός κρίκος μεταξύ των λαών της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας
  - γ) η Ρώμη επιβίωσε στις επόμενες γενιές ως πρότυπο αποκλειστικά ανάπτυξης Τεχνών και Γραμμάτων
  - δ) η Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία υπήρξε το μόνο κράτος που διεκδίκησε τον τίτλο της οικουμενικότητας

Ερώτηση αντιστοίχισης

Να γράψετε, στο κενό αριστερά, το γράμμα του δεδομένου της Β' στήλης που αντιστοιχεί στα δεδομένα της Α' στήλης.

Στήλη Α'	Στήλη Β'
1. ___ Αυγουστίνος	α) Αλεξιάς
2. ___ Πλίνιος ο Πρεσβύτερος	β) Θεία Κωμωδία
3. ___ Παύλος Ορόσιος	γ) Πολιτεία του Θεού
4. ___ Ερατοσθένης	δ) Ιστορία εναντίον των Παγανιστών
5. ___ Άννα Κομνηνή	ε) Φυσική Ιστορία
6. ___ Φερνάντ Μπρωντέλ	στ) Γεωγραφικά
7. ___ Δάντης	ζ) Μεσόγειος